

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТА РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ФІНАНСОВИЙ РИНОК»

(для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст»
спеціальності 7.03050401 – «Економіка підприємства»)

Програма навчальної дисципліни та робоча програма навчальної дисципліни «Фінансовий ринок» (для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст» спеціальності 7.03050401 – «Економіка підприємства») / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад.: Є. М. Гелеверя. – Х.: ХНАМГ, 2013. – 16 с.

Укладач: Є. М. Гелеверя

Рецензент: зав. кафедри економіки підприємств міського господарства Харківської національної академії міського господарства, доктор економічних наук, професор А. Є. Ачкасов

Програма побудована за вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу і узгоджена з орієнтовною структурою змісту навчальної дисципліни, рекомендованою Європейською Кредитно-Трансферною Системою (ECTS).

Рекомендована для студентів економічних спеціальностей.

Затверджено на засіданні кафедри економіки підприємств міського господарства, протокол № 1 від 27.08.2012 р.

ЗМІСТ

	Стор.
ВСТУП.....	4
1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	6
1.1. Мета, предмет та місце дисципліни	6
1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни	6
1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги	7
1.4. Рекомендована основна навчальна література.....	7
1.5. Анотація програми навчальної дисципліни.....	8
2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	9
2.1. Структура навчальної дисципліни.....	9
2.2. Тематичний план навчальної дисципліни.....	9
2.3. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної роботи студента	10
2.4. Розподіл часу самостійної навчальної роботи студента	12
2.5. Засоби контролю та структура залікового кредиту	13
2.6. Методи та критерії оцінювання знань.....	13
2.7. Інформаційно-методичне забезпечення.....	15

ВСТУП

Сучасні перетворення в економіці України створили передумови для швидкого зростання фінансового ринку. Динамічно розвиваються його елементи: фондовий, валютний, грошовий та інші ринки. Тому важливе значення набуває всебічне вивчення методологічних основ і особливостей розвитку фінансового ринку в сучасних умовах господарювання.

Сьогодні в Україні відбувається становлення і розвиток ринку цінних паперів. Держава, банки, підприємства все частіше використовують довгострокові цінні папери як спосіб залучення вільних грошових капіталів. Водночас зростає інтерес з боку різних суб'єктів господарювання до такого виду фінансових інвестицій, як інвестиції у цінні папери.

Ринок фінансових активів представлений різними цінними паперами: борговими, інвестиційними, похідними. Для того, щоб орієнтуватися в різноманітті цінних паперів (акціях, облігаціях, сертифікатах, векселях), необхідно мати уявлення про економічне призначення цих фінансових інструментів, умови випуску та обігу, можливості й способи отримання доходу.

Фінансові інвестиції пов'язані з певним ризиком як недоотримання очікуваного доходу, так і втрати інвестованого капіталу. Щоб запобігти цьому, необхідно аналізувати кон'юнктуру ринку фінансових активів. Це дозволить оцінити надійність вкладень і обрати оптимальний їх варіант. Проведення такого аналізу потребує знання основних методів фінансових розрахунків.

Розвиток фондового ринку сприяє виникненню не тільки нових фінансових інструментів, а й таких специфічних операцій з цінними паперами, як емісія, первинне розміщення, купівля-продаж на вторинному ринку, формування портфеля цінних паперів і управління ним. Учасники ринку цінних паперів повинні орієнтуватися в різноманітті фінансових операцій.

Наявність великої кількості фінансових посередників (фондових бірж, брокерських і дилерських фірм, інвестиційних компаній і фондів) обумовлює необхідність чіткого уявлення емітентів і інвесторів про їхні функції, сферу діяльності, можливості.

Мета навчальної дисципліни “Фінансовий ринок” – отримання студентами усіх фахових спрямувань теоретичних знань з основних принципів організації й функціонування фінансового ринку, економічної сутності й призначення специфічних товарів, що обертаються на фінансовому ринку – грошей та цінних паперів, видах фінансових угод, методів фінансових розрахунків, а також необхідних практичних навичок щодо управління фінансовими інвестиціями в сучасних умовах.

Особливого значення набуває з'ясування ролі інструментів фінансового ринку. В умовах ринкової трансформації економіки України підвищується необхідність усвідомленого впливу їх на формування сучасних цивілізованих соціально-економічних відносин.

Приєднання України до Болонського процесу передбачає впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу (КМСОНП), яка є

українським варіантом ECTS. Програма побудована за вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу.

Програма навчальної дисципліни розроблена на основі:

Освітньо-кваліфікаційна характеристика бакалавра спеціальності 6.050100 «Економіка підприємства» (галузевий стандарт вищої освіти, 2004 р.);

Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра, спеціаліста і магістра напрямку 0501 – „Економіка і підприємництво” (галузевий стандарт вищої освіти, 2002 р.);

Навчальний план підготовки бакалавра за спеціальністю 6.050100 «Економіка підприємства» напрямку підготовки 0501 „Економіка та підприємництво”, 2003 р.).

Програма ухвалена кафедрою менеджменту і маркетингу міського і регіонального розвитку, протокол № 1 від 03.09.2009 р. та Вченою радою факультету Післядипломної освіти та заочного навчання, протокол № 1 від 4 вересня 2009 р.

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Мета, предмет та місце дисципліни

Мета вивчення: формування системи теоретичних і практичних знань з основ функціонування та розвитку фінансового ринку як підсистеми фінансових відносин.

Завдання вивчення: науково обґрунтувати загальні теоретичні та прикладні основи і тенденції фінансового ринку та його інструментів на соціально – економічний розвиток підприємств та країни в цілому.

Предмет вивчення у дисципліні: система методів та засобів впливу фінансового ринку на економічний та соціальний розвиток підприємств та країни в цілому.

Таблиця 1.1 – Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки фахівця

Дисципліни, що передують вивченню даної дисципліни	Дисципліни, вивчення яких спирається на дану дисципліну
1. Фінанси підприємства; 2. Планування діяльності підприємства; 3. Оподаткування підприємства; 4. Міжнародна економіка	1. Фінансовий менеджмент; 2. Економічні ризики.

1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

Модуль 1.

ФІНАНСОВИЙ РИНОК

(3 / 108)

Змістові модулі (ЗМ):

ЗМ 1.1. Теоретичні основи функціонування фінансового ринку

Обов'язкові укрупнені навчальні елементи

Задача, предмет і мета курсу

Суб'єкти фінансового ринку

Функції фінансового ринку

Поняття фіктивного капіталу і механізм його накопичення

Основні складові фінансового ринку

Особливості ринків, що входять до складу фінансового ринку

Держава і фінансовий ринок

ЗМ 1.2. Ринок капіталів

Обов'язкові укрупнені навчальні елементи

Види цінних паперів, їх класифікація і характеристика

Інституційні посередники на фондовому ринку

Функції кредиту

Види і норми банківських кредитів

Основні напрями грошово-кредитного регулювання (вплив кредиту на розвиток макроекономічних процесів)

Загальні методи грошово-кредитної політики

ЗМ 1.3. Грошовий ринок та ринок банківських позичок

Обов'язкові укрупнені навчальні елементи

Значення і місце облікового ринку в процесі розвитку ринкової економіки

Основні елементи облікового ринку

Види цінних паперів, що обертаються на обліковому ринку, і їх характеристика

Призначення валютних ринків

Специфіка міжнародних розрахунків і умови розрахунків по зовнішньоторговельних угодах

Механізм здійснення операцій на валютних ринках

Міжбанківський ринок як частина ринку позикових капіталів

Міжбанківські депозити і терміни залучення вільних грошових ресурсів

Напрями використання засобів міжбанківського ринку

Операції на міжбанківському ринку

1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги

Вміння та знання (за рівнями сформованості)	Сфери діяльності (виробнича, соціально- виробнича, соціально-побутова)	Функції діяльності у виробничій сфері (проектувальна, організаційна, управлінська, виконавська, технічна, інші)
Репродуктивний рівень: Ураховувати основні економічні закони у процесі професійної діяльності.	Виробнича	Виконавська
Алгоритмічний рівень: Формувати й обробляти необхідну інформаційну базу щодо державного регулювання	Виробнича	Аналітична
Евристичний рівень: На основі аналізу сучасного стану національної економіки, використовуючи класифікаційні ознаки, класифікувати та визначати потреби суспільства та основні тенденції розвитку соціально – економічних процесів.	Виробнича	Аналітична, управлінська

1.4. Рекомендована основна навчальна література

1. Закон України «О ценных бумагах и фондовом рынке» №3480-IV от 23.02.06г.

2. Аваков А.Б., Гаевой Г.И., Бешанов В.А. и др. Вексельное обращение. – Харьков: Фолио, 2000. – 382с.

3. Васильев А.В., Потемкин Ю.С. Рынок ценных бумаг, акционерные общества. Антикризисное управление. - Харьков: Фолио, 2001.-316с.

4. Глухов В.В., Бахрамов Ю.М. Финансовый менеджмент. – СПб:

Специальная литература, 1995. – 430с.

5. Килячков А.А., Чаадаева Л.А. Рынок ценных бумаг и биржевое дело. – М.: Юность, 2000. – 704с.

6. Рубцов Б.Б. Мировые рынки ценных бумаг. – М.: Экзамен XXI, 2002. – 448с.

7. Ческидов Б.В. Модели рынков ценных бумаг. – СПб: Питер, 2006. – 416с.

1.5. Анотація програми навчальної дисципліни

ФІНАНСОВИЙ РИНОК

Мета вивчення: отримання студентами усіх фахових спрямувань теоретичних знань з основних принципів організації й функціонування фінансового ринку, економічної сутності й призначення специфічних товарів, що обертаються на фінансовому ринку – грошей та цінних паперів, видах фінансових угод, методів фінансових розрахунків, а також необхідних практичних навичок щодо управління фінансовими інвестиціями в сучасних умовах.

Предмет дисципліни: система методів та засобів впливу фінансового ринку на економічний та соціальний розвиток підприємств та країни в цілому.

Змістові модулі: Теоретичні основи функціонування фінансового ринку. Ринок капіталів. Грошовий ринок та ринок банківських позичок.

ФИНАНСОВЫЙ РЫНОК

Цель изучения: получение студентами всех специальных направлений теоретических знаний по основным принципам организации финансового рынка, экономической сущности и назначения специфических товаров, которые обращаются на финансовом рынке – денег и ценных бумаг, видах финансовых услуг, методах финансовых расчетов, а так же необходимых практических навыках по управлению финансовыми инвестициями в современных условиях.

Предмет дисциплин: система методов и способов влияния финансового рынка на экономическое и социальное развитие предприятий и страны в целом.

Модули содержания: Теоретические основы функционирования финансового рынка. Рынок капиталов. Денежный рынок и рынок банковских займов.

FINACIAL MARKET

Purpose of study: getting all the special directions of the theoretic knowledge of the basic principles of financial market organization, economic essence and purpose of the specific goods being in turnover at the financial market (money and securities), kinds of financial services, methods of financial calculations as well as necessary practical techniques in the domain of financial investments management under the modern conditions.

Article of disciplines: system of methods and ways of financial market influence on economic and social development of enterprises and the country as a whole.

Modules of maintenance: Theoretic fundamentals of financial market functioning. Capital market. Monetary market and bank lending market.

2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Структура навчальної дисципліни

Заочна форма навчання

Призначення: підготовка спеціалістів	Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, відповідних ECTS –3 Модулів – 1, КР Змістових модулів – 3 Загальна кількість годин – 108 КР	Напрямок 0501 «Економіка і підприємництво» Спеціальності: 7.03050401 – «Економіка підприємства» Освітньо-кваліфікаційний рівень: Спеціаліст	Нормативна Рік підготовки: 5-й Семестр: 10-й Лекції – 8 год. Практичні – 4 год. Самостійна робота – 96 год., з них КР – 15 год. Вид підсумкового контролю - залік

Примітка: співвідношення кількості годин аудиторних занять і самостійної роботи становить 10% до 90%.

У процесі навчання студенти отримують необхідні знання під час проведення аудиторних занять: лекційних, практичних. Найбільш складні питання винесено на розгляд і обговорення під час практичних занять. Також велике значення в процесі вивчення і закріплення знань має самостійна робота студентів. Усі ці види занять розроблені відповідно до положень Болонської декларації.

2.2. Тематичний план навчальної дисципліни

Тематичний план дисципліни «Фінансовий ринок» складається з трьох змістових модулів, кожен з яких поєднує в собі відносно окремий самостійний блок дисципліни, який логічно пов'язує кілька навчальних елементів дисципліни за змістом і взаємозв'язками.

Навчальний процес здійснюється в таких формах: лекційні, практичні заняття, самостійна робота студента.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

ЗМ 1.1. Теоретичні основи функціонування фінансового ринку

Тема 1. Сутність фінансового ринку

1. Задача, предмет і мета курсу
2. Суб'єкти фінансового ринку
3. Функції фінансового ринку
4. Поняття фіктивного капіталу і механізм його накопичення

Тема 2. Структура фінансового ринку

1. Роль, місце і значення фінансового ринку в системі ринкових відносин
2. Основні складові фінансового ринку
3. Особливості ринків, що входять до складу фінансового ринку
4. Держава і фінансовий ринок

ЗМ 1.2. Ринок капіталів

Тема 3. Фондовий ринок (ринок цінних паперів)

1. Сутність і функції ринку цінних паперів
2. Види цінних паперів, їх класифікація і характеристика
3. Інституційні посередники на фондовому ринку

Тема 4. Ринок середньо і довгострокових банківських кредитів

1. Суть і специфіка ринку середньо - і довгострокових банківських кредитів
2. Функції кредиту
3. Види і норми банківських кредитів
4. Основні напрями грошово-кредитного регулювання (вплив кредиту на розвиток макроекономічних процесів)
5. Загальні методи грошово-кредитної політики

ЗМ 1.3. Грошовий ринок і його складові

Тема 5. Обліковий ринок

1. Значення і місце облікового ринку в процесі розвитку ринкової економіки.
2. Основні елементи облікового ринку.
3. Види цінних паперів, що обертаються на обліковому ринку, і їх характеристика

Тема 6. Валютні ринки

1. Призначення валютних ринків.
2. Специфіка міжнародних розрахунків і умови розрахунків по зовнішньоторговельних угодах
3. Механізм здійснення операцій на валютних ринках

Тема 7 Міжбанківський ринок

1. Міжбанківський ринок як частина ринку позикових капіталів.
2. Міжбанківські депозити і терміни залучення вільних грошових ресурсів.
3. Напрями використання засобів міжбанківського ринку.
4. Операції на міжбанківському ринку

2.3. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної роботи студента

Таблиця 2.1 – Розподіл часу за модулями і змістовими модулями (заочне навчання)

Модулі (семестри) та змістові модулі	Всього, кредит/ годин	Форми навчальної роботи			
		Лекції	Семінари, практичні	Лаб.	СРС
		ЕП	ЕП		ЕП
Модуль 1	3/108	8	4	-	96
ЗМ 1.1. Теоретичні основи функціонування фінансового ринку	1,0/36	2,0	-	-	34
ЗМ 1.2. Ринок капіталів	1,0/36	4,0	3	-	29
ЗМ 1.3. Грошовий ринок і його складові	1,0/36	2,0	1,0	-	33

Таблиця 2.2 – Лекційний курс (заочне навчання)

Зміст	Кількість годин за спеціальностями, спеціалізаціями (шифр, аббревіатура)
	7.03050401 ЕП
ЗМ 1.1. Теоретичні основи функціонування фінансового ринку	2
1. Задача, предмет і мета курсу	
2. Суб'єкти фінансового ринку	
3. Функції фінансового ринку	
4. Поняття фіктивного капіталу і механізм його накопичення	
5. Роль, місце і значення фінансового ринку в системі ринкових відносин	1
6. Основні складові фінансового ринку	1
7. Особливості ринків, що входять до складу фінансового ринку	
8. Держава і фінансовий ринок	
ЗМ 1.2. Ринок капіталів	4
1. Сутність і функції ринку цінних паперів	1
2. Види цінних паперів, їх класифікація і характеристика	1
3. Інституційні посередники на фондовому ринку	1
4. Суть і специфіка ринку середньо - і довгострокових банківських кредитів	
5. Функції кредиту	
6. Види і норми банківських кредитів	
7. Основні напрями грошово-кредитного регулювання (вплив кредиту на розвиток макроекономічних процесів)	
8. Загальні методи грошово-кредитної політики	1
ЗМ 1.3. Грошовий ринок і його складові	2
1. Значення і місце облікового ринку в процесі розвитку ринкової економіки.	
2. Основні елементи облікового ринку	
3. Види цінних паперів, що обертаються на обліковому ринку, і їх характеристика	1
4. Призначення валютних ринків.	
5. Специфіка міжнародних розрахунків і умови розрахунків по зовнішньоторговельних угодах	
6. Механізм здійснення операцій на валютних ринках	
7. Міжбанківський ринок як частина ринку позикових капіталів	1
8. Міжбанківські депозити і терміни залучення вільних грошових ресурсів	
9. Напрями використання засобів міжбанківського ринку.	
10. Операції на міжбанківському ринку	
РАЗОМ:	8

Таблиця 2.3 – Практичні заняття (заочне навчання)

Зміст	Кількість годин за спеціальностями, спеціалізаціями (шифр, аббревіатура)
	7.03050401 ЕП
ЗМ 1.1. Теоретичні основи функціонування фінансового ринку	-
1. Задача, предмет і мета курсу	-
2. Суб'єкти фінансового ринку	-
3. Функції фінансового ринку	-
4. Поняття фіктивного капіталу і механізм його накопичення	-
5. Роль, місце і значення фінансового ринку в системі ринкових відносин	-
6. Основні складові фінансового ринку	-
7. Особливості ринків, що входять до складу фінансового ринку	-
8. Держава і фінансовий ринок	-
ЗМ 1.2. Ринок капіталів	3
1. Сутність і функції ринку цінних паперів	-
2. Види цінних паперів, їх класифікація і характеристика	3,0
3. Інституційні посередники на фондовому ринку	-
4. Суть і специфіка ринку середньо - і довгострокових банківських кредитів	-
5. Функції кредиту	-
6. Види і норми банківських кредитів	-
7. Основні напрями грошово-кредитного регулювання (вплив кредиту на розвиток макроекономічних процесів)	-
8. Загальні методи грошово-кредитної політики	-
ЗМ 1.3. Грошовий ринок і його складові	1
1. Значення і місце облікового ринку в процесі розвитку ринкової економіки.	-
2. Основні елементи облікового ринку	-
3. Види цінних паперів, що обертаються на обліковому ринку, і їх характеристика	-
4. Призначення валютних ринків.	-
5. Специфіка міжнародних розрахунків і умови розрахунків по зовнішньоторговельних угодах	-
6. Механізм здійснення операцій на валютних ринках	1,0
7. Міжбанківський ринок як частина ринку позикових капіталів	-
8. Міжбанківські депозити і терміни залучення вільних грошових ресурсів	-
9. Напрями використання засобів міжбанківського ринку.	-
10. Операції на міжбанківському ринку	-
РАЗОМ:	4

2.4. Розподіл часу самостійної навчальної роботи студента

Самостійна навчальна робота розрахована на формування практичних навичок у роботі студентів зі спеціальною літературою, орієнтування їх на інтенсивну роботу, критичне осмислення здобутих знань і глибоке вивчення теоретичних і практичних проблем ефективного функціонування підприємства та його структурних підрозділів.

Таблиця 2.4 – Самостійна навчальна робота студента

Форми самостійної роботи (за змістовими модулями)	Години	Форма звіту
	ЕП	
ЗМ 1.1. Теоретичні основи функціонування фінансового ринку	34	
1. Огляд основної та додаткової літератури	5	Конспект
2. Ведення термінологічного словника	3	Текст словника
3. Розгляд контрольних запитань	7	Відповіді у зошиті для практичних занять
4. Самостійний розгляд питань: роль, місце і значення фінансового ринку в системі ринкових відносин	10	Конспект
5. Підготовка до поточного тестування	4	Відповіді у зошиті для практичних занять
6. Виконання контрольної роботи	5	
ЗМ 1.2. Ринок капіталів	29	
1. Огляд основної та додаткової літератури	4	Конспект
2. Ведення термінологічного словника	2	Текст словника
3. Самостійний розгляд питань	5	Конспект
4. Розгляд контрольних запитань і прикладів тестових завдань	12	Відповіді у зошиті для практичних занять
5. Підготовка до поточного тестування	1	Відповіді у зошиті для практичних занять
6. Виконання контрольної роботи	5	
ЗМ 1.3. Грошовий ринок і його складові	33	
1. Огляд основної та додаткової літератури	8	Конспект
2. Ведення термінологічного словника	2	Текст словника
3. Самостійний розгляд питань: витрати підприємства, класифікація їх.	9	Конспект
4. Розгляд контрольних запитань і прикладів тестових завдань	4	Відповіді у зошиті для практичних занять
5. Підготовка до поточного тестування	5	Відповіді у зошиті для практичних занять
6. Виконання контрольної роботи	5	
РАЗОМ:	96	

2.5. Засоби контролю та структура залікового кредиту

Види та засоби контролю (тестування, контрольні роботи, індивідуальні завдання тощо)	Розподіл балів, %
МОДУЛЬ 1. Поточний контроль зі змістових модулів	
ЗМ 1.5. Контрольна робота	-
Підсумковий контроль з МОДУЛЕМ 1	
Залік	-
Усього за модулем 1	100%

2.6. Методи та критерії оцінювання знань

Для визначення рівня засвоєння студентами навчального матеріалу використовують такі форми та методи контролю і оцінювання знань:

поточний контроль зі змістових модулів; складання заліку.

Оцінку знань студентів з дисципліни «Фінансовий ринок» здійснюють відповідно до вимог кредитно-модульної системи організації навчального

процесу (КМСОНП), що є українським варіантом ECTS. Ця система базується на здійсненні наскрізного поточного контролю на аудиторному занятті у відповідності до його форми (лекційної, практичної).

Підсумковою оцінкою поточного контролю є оцінка за модуль, тобто реалізується принцип модульного обліку знань студентів.

Навчальним планом з дисципліни «Фінансовий ринок» передбачено складання заліку. Для оцінювання знань використовують чотирибальну національну шкалу та стобальну шкалу оцінювання ECTS.

Порядок здійснення поточного оцінювання знань студентів.

Поточне оцінювання знань студентів здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Об'єктами поточного контролю є:

- активність та результативність роботи студента протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни, відвідування занять;
- виконання завдань на практичних заняттях;
- виконання завдань поточного контролю.

Робота студентів на практичних заняттях оцінюється за 4-бальною системою і згідно з Методикою переведення показників успішності знань студентів перекладається в систему оцінювання за шкалою ECTS (табл. 2.5).

При оцінюванні виконання практичних завдань увага приділяється їх якості й самостійності.

Поточний модульний контроль рівня знань передбачає виявлення опанування студентом матеріалу лекційного модуля та вміння застосувати його для вирішення практичної ситуації і проводиться у вигляді письмового контролю (контрольна робота за білетами або тестування за вибором студента).

Поточний контроль проводиться у письмовій формі двічі по закінченню кожного зі змістових модулів після того як розглянуто увесь теоретичний матеріал та проведені практичні завдання в межах кожного з трьох ЗМ.

Контроль здійснюється і оцінюється за двома складовими: лекційна (теоретична) і практична частини (розрахункові завдання). Для цього білети для проведення поточного контролю мають два теоретичні запитання та розрахункове завдання. Може бути також використано тестове завдання – за вибором студентів.

Знання оцінюються за 4-бальною системою за національною шкалою (контрольна робота) або за системою оцінювання за шкалою ECTS (тестові завдання) (табл. 2.5).

Проведення підсумкового контролю. Умовою допуску до заліку є позитивні оцінки з поточного контролю знань за змістовими модулями.

За умов кредитно-модульної системи організації навчального процесу до підсумкового контролю допускають студентів, які набрали в сумі за всіма змістовими модулями більше 30% балів від загальної кількості з дисципліни (або більше 50% балів з поточного контролю за всіма змістовими модулями).

Таблиця 2.5 – Шкала перерахунку оцінок результатів контролю знань студентів

Оцінка за національною шкалою	Визначення назви за шкалою ECTS	ECTS оцінка	% набраних балів
ВІДМІННО	Відмінно – відмінне виконання лише з незначними помилками	A	більше 90 – 100
ДОБРЕ	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	B	більше 80 – 90 включно
	Добре – у загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	C	більше 70 – 80 включно
ЗАДОВІЛЬНО	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	D	більше 60 – 70 включно
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	E	більше 50 – 60 включно
НЕЗАДОВІЛЬНО	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перездати тест	FX*	більше 26 – 50 включно
	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота з повторним вивченням змістового модуля	F**	від 0 – 25 включно

* з можливістю повторного складання.

** з обов'язковим повторним курсом

2.7. Інформаційно-методичне забезпечення

Бібліографічні описи, Інтернет адреси	Теми, де застосовується
1. Основна література	
1. Закон України «О ценных бумагах и фондовом рынке» №3480-IV от 23.02.06г. 2. Аваков А.Б., Гаевой Г.И., Бешанов В.А. и др. Вексельное обращение. – Харьков: Фолио, 2000. – 382с. 3. Васильев А.В., Потемкин Ю.С. Рынок ценных бумаг, акционерные общества. Антикризисное управление. - Харьков: Фолио, 2001.-316с. 4. Глухов В.В., Бахрамов Ю.М. Финансовый менеджмент. – СПб: Специальная литература, 1995. – 430с. 5. Килячков А.А., Чаадаева Л.А. Рынок ценных бумаг и биржевое дело. – М.: Юность, 2000. – 704с. 6. Рубцов Б.Б. Мировые рынки ценных бумаг. – М.: Экзамен XXI, 2002. – 448с. 7. Ческидов Б.В. Модели рынков ценных бумаг. – СПб: Питер, 2006. – 416с.	1, 2, 3, 4, 5,6,7
2. Додаткові джерела	
1. Закон України «О хозяйственных обществах». №1576-ХІІ от 19.09.91г.	4,5
2. Закон України «О приватизации государственного имущества». №2163-ХІІ от 4.04.92г.	2,7
3.Закон України «О восстановлении платежеспособности должника или признания его банкротом» №2343-ХІІ от 14.05.92г.	2,3,5,6
4. Закон України «О государственном регулировании рынка ценных бумаг в Украине» №448/96-ВР от 30.10.96г.	2,3,5,6,7
5. Алехин Б.И., Маренков Н.Л., Жуков Е.Ф. и др. Рынок ценных бумаг. 2-е изд., перераб. и доп. М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2006. – 463с.	1,2,3,7
6. Анесянц С.А. Основы функционирования рынка ценных бумаг. – М.: Финансы и статистика, 2004. – 144с.	1,2,3
7. Бердникова Т.Б. Рынок ценных бумаг и биржевое дело. – М.: ИНФРА-М, 2000. 432с.	4,5
3. Методичне забезпечення	
Гелеверя Е.М., Васильев А.В. Методические указания к выполнению контрольной работы по дисциплине «Финансовый рынок» (для студентов 5 курса специальности 6.050100 «Экономика предприятия», обучающихся на факультете последипломного образования и заочного обучения). Сост. – Харьков: ХНАГХ, 2008. – 20 с.	

Навчальне видання

Програма навчальної дисципліни та
робоча програма навчальної дисципліни **«Фінансовий ринок»**
(для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст»
спеціальності 7.03050401 – «Економіка підприємства»)

Укладач: **ГЕЛЕВЕРЯ Євгеній Михайлович**

В авторській редакції

Комп'ютерне верстання: *Н. Ю. Гаврилiна*

План 2012, поз. 438 Р

Підп. до друку 25.12.2012 р.
Друк на ризографі
Тираж 15 пр.

Формат 60x84/16
Ум. друк. арк. 0,7
Зам. № 8973

Видавець і виготовлювач:
Харківська національна академія міського господарства,
вул. Революції, 12, Харків, 61002
Електронна адреса: rectorat@ksame.kharkov.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:
ДК №4064 від 12.05.2011 р.